

FIN start

EVALUERINGSRAPPORT FOR 2021, MED PLANER FOR 2022

KRISTINE SELVIKVÅG LUNDERVOLD, PROSJEKTLÉDER

KRISTINE ENGAN-SKEI, ADMINISTRATIV STØTTE

FAKULTET FOR INGENIØR- OG NATURVITENSKAP
HØGSKULEN PÅ VESTLANDET

Innhold i rapporten

[Introduksjon](#)

[Om evaluering av FIN start 2021](#)

[Oppsummering av rapportene fra programansvarlige / faglærere](#)

[Oppsummering av rapportene fra referansegruppene i innføringsemnene](#)

[FIN start 2022](#)

Introduksjon

«Fraværet av tilstrekkelig kontakt med andre ved universitetet viser seg å være den viktigste årsaken til at studenter slutter uavhengig av bakgrunn, personlighet og resultater»

Vincent Tinto

«FIN start» ble gjennomført første gang i 2019. Gjennom årlige evalueringer har vi med bakgrunn i erfaringene til studenter og ansatte gjort flere endringer i programinnhold som har blitt positivt fremhevet i den siste evalueringen. Vi har store mål med prosjektet: **Bedre trivsel, bedre resultat og lavere frafall.**

FIN start er blant annet inspirert av Teknostart ved NTNU og omfatter de to første ukene av semesteret. Det legges stor vekt på at studentene skal bli kjent med hverandre (både sosiale og faglige aktiviteter) og få forståelse for overgangen fra elev til student (arbeidstid og selvstendighet).

Til de nye studentene blir oppstartsprogrammet presentert slik på hvl.no:

«FIN start» er eit intensivt oppstartsprogram som går føre seg dei to første vekene av semesteret. Vi legg til rette for både sosiale og faglege aktivitetar som har som mål at du blir kjend med dei andre studentane, samtidig som du får ein god fagleg start.

Den faglege delen av FIN start har fokus på:

Matematikk: Det blir varierte undervisningsformer i matematikk. Vi vekslar mellom digitale forelesingar i større grupper, og øvingstimar i mindre klasserom. I øvingstimane vel studentane om dei vil jobbe sjølvstendig eller i grupper. Det er studentassistentar og faglærarar til stades for å hjelpe til med øvingsoppgåver.

Ingeniørfagleg innføringsemne/prosjekt: Undervisningstida vil vere ein kombinasjon av forelesingar og prosjekt i grupper. Det vil vere ulike aktivitetar og praktiske oppgåver, som gir deg ein introduksjon til utdanninga og fagområdet. Gjennom prosjekta vil du bli kjend med dei andre studentane og ditt nye læringsmiljø.

Planleggingsfase 2021

Planlegging av FIN start begynte i februar 2021. At vi gjennom store deler av semesteret ikke visste om det ville være restriksjoner på grunn av korona i august medførte planleggingsarbeidet ble noe utfordrende.

Da forskning viser at den største faktoren til frafall er mangel på sosial kontakt, er det viktigste vi kan gjøre for studentene på mottaksdagen og under FIN start-ukene: å knytte studentene sammen. På erfaringsseminar 26. april valgte vi å fokusere på to saker: Innhold i velkomstmøtet på studiestartdagen, og inndeling og oppfølging av 6-ergruppene. På seminaret deltok blant annet prodekan for utdanning, instituttledere, faglig og administrativt ansatte med ansvar for mottaket og undervisningen av førsteårsstudentene samt en representant fra studenttinget.

Det er veldig viktig at vi bygger videre og forbedrer det vi har lyktes med så langt i prosjektet. Under seminarets første gruppediskusjon var temaet: «Hva er de beste/viktigste tiltakene under FIN start?». Flere ting trekkes frem her:

- Gruppeinndeling (6-ergruppene), grupper som fungerer sammen gjennom hele semesteret
- Systematisk mottak av studentene
- Fokus på overgang fra videregående skole
- Sosialt oppstartsprosjekt
- Felles aktiviteter: grill, pizza, rebusløp, tur

Samtlige grupper på seminaret mener at gruppeinndelingen man gjør på velkomstmøtet er blant de viktigste tiltakene under FIN start.

Av tidligere studentrapporter ser vi at studentene på velkomstdagen blir overøst med informasjon. I seminarets ene gruppediskusjon hadde vi oppe følgende spørsmål:

- «Hva må studentene vite den første dagen?»
- «Hvilken informasjon kan studentene få senere?»

FIN start-prosjektet ønsker å endre innholdet i velkomstmøtet til å være enda mer studentaktivt for slik å starte bli-kjent-prosessen så tidlig som mulig. Under erfaringsseminaret diskuterte deltakerne dermed: «Enkle grep som gjør at studentene bli kjent med hverandre.»

I etterkant av seminaret ble det laget et [hefte med instruksjoner og bakgrunn for hvordan man deler inn og følger opp 6-ergruppene](#). For å tilpasse FIN start-programmet best mulig hvert fagområde/institutt/campus gjennomførte prosjektet gruppevis møter (*heller enn fellesmøter*) der det var behov. I de mindre gruppemøtene ble programmene for FIN start-ukene presentert, med hovedfokus på det praktiske rundt inndeling og oppfølging av 6-ergruppene. Her bidro Lars August Hafting Kvestad i alle møter, med erfaring og tips fra institutt for byggfag, campus Bergen.

Samarbeid med fadderuken

Dette året var det veldig positivt at fadderprogrammet (v. HVL fadderkoordinator og fadderleder) første studiedag utelukkende la til rette for alkoholfrie fadderarrangement, og lyktes dermed i å inkludere alle studentene samlet rundt samme aktivitet. At faddere henter studentene på «Velkomstmøtet på studieprogrammet» opplevdes også positivt.

Det er behov for å tidlig avklare rammene for fadderuken (dager og tider), samt en tydelig avklaring om klokkeslett for oppstart av fadderarrangement på ettermiddagene i Bergen. Dette semesteret ble det gjort endringer i tidspunkt for fadderopplegg i etterkant av at rammene var satt. Det gjorde at flere studieprogramansvarlige måtte endre innholdet i allerede planlagte dager. Når man setter opp fordeling av tid mellom faglig opplegg og fadderopplegg bør man gjøre det på en slik måte at fadderarrangement ikke kommer i konflikt med undervisning. For at fadderaktiviteter og faglig opplegg ikke skal komme i konflikt med hverandre bør man planlegge for ett av følgende to alternativ: Dersom et fadderarrangement varer til sent på kveld / natt må arrangementet enten legges til helgen (fredag/lørdag), eller så må man planlegge for at faglig aktivitet ikke starter opp før *etter* lunsj i

etterkant av de sene fadderarrangementer. Da vil det bli lettere for studentene å være til stede i alle de planlagte undervisningstimene.

Det er problematisk at fadderuken legger opp til sene kveldsarrangement også i uke to. HVL kan ikke på den ene siden kreve at faglærere skal starte opp ordinær undervisning, og på samme tid gi fadderuken frie tøyler som forårsaker at mange studenter blir delvis eller helt ute av stand til å delta i undervisningen. Fadderstyret må få tydelige rammer slik at ikke planene for fadderuken kolliderer med undervisningen. Dette gjelder ikke bare på FIN, men på hele HVL. Dersom man skal legge til rette for fadderarrangement i uke to, må dette (fra ledelsen ved HVL) pålegges å være utelukkende i helgen. Gjennom «FIN start» bruker fakultetet store ressurser til å planlegge en god studiestart, som skal gi studentene både en sosialt og faglig start. FIN har et sterkt ønske om å forebygge ensomhet blant studentene. Slik det er i dag, spesielt i den andre uken, føler studenter at de må velge hva de skal prioritere av undervisning og fadderopplegg. Dette medfører at klassene blir splittet, noe som er svært uheldig, og som kolliderer fullstendig med «FIN start» sin intensjon om å bygge opp et godt og sterkt klassemiljø fra dag én. HVL må derfor legge klare skriftlige føringer for fadderopplegget som alle er innforstått med, og som er førende for fadderaktiviteter i ukedagene. Disse føringene må utarbeides i samarbeid med fakultetene.

Om evaluering av FIN start 2021

For å få til en bred evaluering av FIN start er det laget maler for å få tilbakemeldinger fra studentene og de ansatte som var involvert i gjennomføringen ved det enkelte institutt/campus.

I løpet av høsten ble det lagt inn 8 rapporter på Canvas-emnet. Flere av rapportene følger bare delvis oppsettet i evalueringsmalene. Rapportene fra fagmiljøene er veldig ulikt detaljert.

Følgende rapporter foreligger:

1. Studentens referansegruppe-evaluering av FIN start 2021
  - Kjemi (Bergen)
  - Data (Bergen)
  - Bygg og Landmåling (Bergen)
  - Maskin- og marinfag (Bergen)
2. Instituttets/ansattes rapporter etter evaluering av FIN start 2021
  - Kjemi (Bergen)
  - Data (Bergen)
  - Bygg (Bergen)
  - Elektrofag (Bergen)

Oppsummering av rapportene fra programansvarlige / faglærere

Hovedinntrykket fra FIN start 2021

Mange fagmiljø har svært positive erfaringer.:

Utvalgte erfaringer og tiltak som ble positivt fremhevet av studenter og ansatte

- Kjemistudentene skriver at FIN start har bidratt til å etablere gode arbeidsvaner samt bidratt til å forsterke klassemiljøet.
- Maskinstudentene skriver at det er bra at FIN start har fokus på det sosiale og trekker frem prosjektarbeidet med pizza på slutten av uken som et av høydepunktene.
- Datastudentene skriver at det er bra med konsentrerte labdager, der de får samles i sine grupper.
- Elektro erfarer at tre timer er passe tid for velkomstmøtet. Studentene får god tid til å bli kjent med hverandre.
- Bred enighet blant ansatte på Data om at studiestart har gått veldig bra. Gruppeinndelingen har fungert bra, og faste klasserom er veldig gunstig.

Utfordringer

- Overgangen fra første til andre uke oppleves for noen litt brå
- Flere studenter på Maskin i Bergen valgte å prioritere fadderuken for å bli kjent med andre i klassen da undervisningen i stor grad var digital, og ble dermed hengende bakpå faglig.
- Videoopptak med velkomsthilsener opplevdes noe langdrygt.
- Studenter hadde problemer med å koble seg på trådløsnettet de første dagene.
- Arbeidet med FIN start og oppfølging av gruppene er tidkrevende. Dette bør gå inn i arbeidsplanen (30-50 timer er foreslått).

Utdanningene sine tanker om forbedringer av innhold i FIN start

- Ønsker offisiell fysisk velkomst (heller enn videoopptak) til neste år, men i etterkant av velkomstmøtene på studieprogrammene.
- Bør være et mål å ha undervisningsrom den første uken.
- Bygg: Mener at festing i Nygårdsparken (og ellers i byen) kan være uheldig for HVL sitt omdømme. Foreslår *heller* arrangement på Campus i HVL-regi, enten ute eller inne på Solheim plass. (Kommentar fra FIN start-prosjektet: Merk at fadderarrangement ikke er del av innholdet i FIN start, men prosjektet viderefremidler dette innspillet til fakultetet sin rapport om studiestart.)

Oppsummering av rapportene fra referansegruppene i innføringsemnene

Studentmottaket

Spesifikke spørsmål om informasjon i forkant, første dag på campus, timeplan og overgang fra vgs.

- Bygg, Landmåling, Maskin og Kjemi: Fikk god informasjon i forkant av FIN start via nettsidene.
- Bygg, Landmåling, Data, Maskin: Gruppeinndeling fungerer bra!
- Kjemi om velkomstmøte: Bra! Studentene fikk den informasjonen de trengte. Hadde vært bedre om innhold i videoer var *live*.
- Kjemi: Studiemestringskurset var bra.
- Kjemi: Uheldig at faddere som hadde omvisning ikke var kjent på Campus.
- Bygg og Landmåling: Litt mye informasjon første dagen
- Data: Stort sett fornøyd med studiestart og gruppeinndeling
- Maskin- og marin: Litt vanskelig å finne frem. Ønsker mer informasjon om Canvas.
- Maskin- og marin: Det er nyttig at man gjør studentene oppmerksom på overgang fra Vgs. til høgskole.

MAT110

Spesifikke spørsmål om forelesninger, øvinger, e-læring

- Bygg, Kjemi: Noe forvirring rundt opplegget i matematikk. Burde bruke annet begrep enn “Asynkron undervisning” i de tilfeller undervisning kunne følges direkte på Zoom. Litt tøff start.
- Kjemi: Øvingstimer fungerte fint.
- Bygg, Maskin: Veldig oversiktlig Canvasside. Flinke studentassistenter.
- Maskin: Videoer på Canvas fungerer veldig bra. Litt tungt å følge med på digital undervisning.

Faglig innhold i FIN start

Intro til innføringsemet, oppstartsprosjekter, avslutningen av FIN start-ukene

Det faglige innholdet i FIN start varierer mellom utdanningene. Målet er at studentene skal få en innføring til fagområdet, få alt det praktiske på plass og bli kjent med hverandre.

- Kjemi: Fin introduksjon til laboratoriet. Fin innføring til Excel, Word og gode mal for rapportskrivning.
- Landmåling om innføringsemet: Digital undervisning fungerer. Fint at lærer stiller spørsmål. Trenger mer informasjon om øvinger og øvingstimer.
- Bygg om innføringsemet: Ønsker mer informasjon om seminarer, og tydeligere informasjon om når det er MATLAB og når det er jus.
- Data: Fint å ha fysisk lab selv om forelesningene digitalt er bra. Bra og ha konsentrert lab på enkelte dager.
- Maskin om prosjektarbeid: Opplegget virket bra, men ønsker mer fokus på å få studenter til å ta del i undervisningen.

FIN start

Spesifikke spørsmål om arbeidsbelastning, arbeidsvaner og tilstedeværelse, klassemiljø

- Kjemi: Referansegruppen mener at FIN start har bidratt til å etablere gode arbeidsvaner og godt oppmøte på skolen. Litt stor arbeidsmengde de første ukene.
- Kjemi: "FIN start har absolutt bidratt til å forsterke klassemiljøet."
- Bygg og Landmåling: Gruppeinndeling har fungert bra for mange. At flere grupper var på samme faddergruppe forsterker kontakten mellom studentene ytterligere.
- Bygg og Landmåling om arbeidsbelastning: Bra med myk start, men brå overgang fra første til andre uke. Om total arbeidsbelastning: OK start.
- Maskin: Foreslår rebusløp for å gjøre studentene mer kjent med hverandre og styrke samarbeidet mellom studentene.
- Faglige fra Bygg og Elektro: Liker overgangen til mer ordinær undervisning i uke 2 av FIN start.

FIN start 2022

1. FIN start 2022

I rapporter kommer det frem at det er oppslutning om å videreføre FIN start som et felles prosjekt i fakultetet.

Oppfølging i 2022:

Fakultetsledelse

Tildele ressurser til prosjektleder for FIN start, samt ressurser til de ansvarlige for FIN start på utdanningene/campus (som har ansvaret for mottak og et spesielt ansvar for organisering og oppfølging av studentgruppene i starten av semesteret).

Avgjøre senest i januar rammene rundt studiestart for FIN.

Instituttledelse

Det må pekes ut hovedansvarlige for FIN start på utdanningen/campus. Man må samtidig peke ut de som skal ta i mot studentene på velkomstmøtet på studieprogrammet i august. Frist 20. februar. Ansvar for studiestart er et ansvarsområde for studieprogramansvarlig, og det er naturlig at den/de som får hovedansvar for et utdanningsområde/campus er den/de studieprogramansvarlige.

Personer med et spesielt ansvar for FIN start må få tildelt passende antall timer for dette arbeidet på sin arbeidsplan. Erfaring tilsier at dette arbeidet tar 30-50 timer etter hvor mange studenter man har ansvar for.

2. Utviklingen av FIN start på utdanningene/campus

Det meste av innholdet til FIN start utvikles og gjennomføres innenfor det enkelte fagområdet og på campusnivå i Haugesund og Førde.

Oppfølging i 2022:

Prosjektet

Arrangerer et seminar for erfaringsutveksling i mars/april for alle ansatte som har ansvar for eller skal lede velkomstmøtene. Invitere studieveiledere og emneansvarlig for MAT110. Invitere studenter som er medlemmer av aktuelle studieprogramråd og de fakultetstillitsvalgte studentene.

Oppdaterer ressursene, og tidsfristene for gjøremål 2022 på Canvas-emnet FIN start (etter erfaringsseminaret).

Følger opp utdanninger/campus gruppevis for mer detaljert planlegging av FIN start i forkant og/eller etterkant av erfaringsseminaret.

Utdanningene

Ansvarlige for FIN start på utdanning/campus sammen med de som har ansvaret for velkomstmøtene deltar på seminar for erfaringsutveksling.

Ansvarlige for FIN start har ansvar for å planlegge og følge opp faktisk innhold og timeplan for FIN start for 2022.

Peke ut ansvarlig(e) for planlegging og gjennomføring av gruppeinndeling, samt oppfølging av gruppene gjennom semesteret.

Følger opp og viderebringer informasjon om gruppeinndeling til alle faglærere som underviser førsteårsstudenter (inkl. faglærerne i MAT110).

3. Timeplan og organisering av emnene

MAT110 ble lagt inn i timeplanen på et sent tidspunkt i Bergen, og mange av samlingene (øvingstimene/forelesningene) var satt opp sent på dagen, i noen tilfeller kl. 15.15-17.00. Gruppen opplever meget lavt oppmøte på dette tidspunktet. MAT110-gruppen håper at det blir en endring høsten 2022.

Det var uheldig/upraktisk at det ble gjort endringer i fordelingen av timer/tidspunkt mellom fag/fadder (i forhold til de rammer som var tildelt) sent i planleggingsfasen.

Oppfølging i 2022:

Prosjektet

Kontakter arealforvaltning på et tidlig tidspunkt med informasjon om timeplan for MAT110.

Utdanningene

Faglig ansatte må følge fristene i timeplanlegging, og feil må meldes inn i mai/juni og ikke i august. Sene feilmeldinger medfører forskyvninger for andre.

4. Informasjon til studentene før studiestart

Oppfølging i 2022:

Prosjektet

Følger opp at informasjon fortsetter å være synlig og lett tilgjengelig på hvl.no og i opptaksbrev.

Utdanningene

Sikrer at alle faglærere og andre ansvarlige som deltar i FIN start ligger inne som «Lærer» i Canvasemnet «FIN start» (Alle som allerede er lagt til som «Lærer» kan også legge inn evt. nye deltakere til i Canvasemnet). Studieprogramansvarlige har et spesielt ansvar.

Oppfordrer alle faglærere til å legge ut informasjon til studentene på Canvas så tidlig det lar seg gjøre, inkl. link til FIN start sine nettsider <https://hvl.no/om/organisering/fin/fin-start/>.

Fakultetet

Melde tilbake at «Min studiestart»-emnet på Canvas bør avvikles. Felles informasjon til nye studenter bør kun gå gjennom hvl.no. Dette året førte en sikkerhetsoppdatering til at hvl.no sine nettsider blokkerte tilgangen til innhold lenket fra modulene på «Min studiestart» til hvl.no. Dette ble ved en tilfeldighet oppdaget rett før studiestart, og dessverre i etterkant av at alle nye studenter hadde fått tilgang til Canvasemnet. Slike ustabile løsninger er uheldig, da det kan gi et dårlig førsteinntrykk for studentene.

5. Samarbeid med fadderuken

Det er behov for å tidlig avklare rammene for fadderuken (dager og tider), samt en tydelig avklaring om klokkeslett for oppstart av fadderarrangement på ettermiddagene i Bergen. Vi må unngå at fadderaktiviteter og faglig opplegg kommer i konflikt med hverandre. De nye studentene må få en helhetlig studiestart, slik at de kan delta i de planlagte undervisningstimene.

Oppfølging i 2022:

Prosjektet

Fortsetter å gi innspill til HVL-nivået om rammer for fadderuken. Følges også opp av studieadministrasjon, prodekan for utdanning og dekan på ulike arena.

Oppretter gjennom representantene i studiestartgruppene kontakt med fadderledere (og organisasjonskonsulent for studentdemokratiet) på FIN på campus Bergen/Førde/Haugesund, for et godt samarbeidet om studiestart.

Ansvarlig for kontakt med fadderuke Bergen: Representant i studiestartgruppen i Bergen

Ansvarlig for kontakt med fadderuke Førde: Hans Jakob Reite

Ansvarlig for kontakt med fadderuke Haugesund: Rune Hjelmeseter

Fakultetet

Spille inn at ledelsen på HVL bør initiere en studiestart-workshop ved HVL der man tar tak i de utfordringer vi ser i dag, og samtidig forsøke å se på studiestarten med «nye øyne». Invitere gjester fra andre institusjoner med gode opplegg, ha idémyldring, samt diskutere mentorene sin fremtidige rolle i studiestarten, m.m.

6. Innspill til HVL sin velkomstdag

At de nye studentene først får møte fagmiljøet i velkomstmøter fremheves som svært positivt. Fagmiljøene får nå 3 timer til å holde disse møtene, noe som fungerer veldig godt og vi ønsker at skal videreføres. Tidligere har velkomstsereemonien lagt beslag på store deler av velkomstdagen og dette har gått ut over tiden til de viktige velkomstmøtene.

Vi ønsker en offisiell velkomstsereemoni heller enn videohilsener høsten 2022, men i etterkant av velkomstmøtet på studieprogrammet.

Oppfølging i 2022:

Fakultetet / Prosjektet

Fortsetter å gi innspill til HVL-nivået om at det er ønskelig med god tid til mottak/bli-kjent-opplegg på campus Bergen på velkomstdagen, og at det er en fordel at man møter sitt studieprogram så tidlig som mulig. Følges opp av studieadministrasjon, prodekan for utdanning og dekan på ulike arena.